

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening 2014-332

d.d. 18 september 2014

(mr. C.E. du Perron, voorzitter, mr. W.H.G.A. Filott mpf en mr. M.L. Hendrikse, leden en mr. F. Faes, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft in 2005 bij de bank een hypothecaire geldlening afgesloten, waarbij het toepasselijke rentetarief wordt gebaseerd op het éénmaands Euribortarief vermeerderd met een opslag. In 2009 en 2012 heeft de bank deze opslag verhoogd als gevolg van de onrust op de financiële markten. Consument vordert dat de bank deze verhogingen terugdraait. De Commissie is van oordeel dat de bank de opslag mocht verhogen omdat deze bevoegdheid duidelijk tussen partijen is overeengekomen. Ook is de verhoging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar. De vordering van Consument wordt afgewezen.

Consument,

tegen

de naamloze vennootschap ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consument, ontvangen op 28 maart 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene;
- de brief met aanvullende informatie van Aangeslotene van 17 juni 2014;
- de reactie van Consument van 10 juli 2014.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.

Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 16 december 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 3.1. In augustus 2005 hebben Consument en zijn echtgenote een hypothecaire geldlening bij Aangeslotene afgesloten bestaande uit drie leningdelen. Voor leningdelen 1 en 3 geldt een rentevastperiode van zes jaar. Voor leningdeel 2 is een variabele rente op basis van een éénmaands Euribortarief met een opslag overeengekomen. In de hypotheekofferte van 9 augustus 2005 (hierna: de Offerte), welke door Consument en zijn echtgenote op 23 augustus 2005 voor akkoord is ondertekend, is – voor zover relevant – het volgende opgenomen:

Pagina 2

Geldlening(en)

[...]

Leningdeel 2

3. Nominale rente	Basisrentepercentage	: 2,11%
	Opslag	: <u>0,50%</u>
	Rentepercentage	: 2,61%
	Renteperiode	: 1 maand(en) vast
	Rentebepaling	: Euribor (variabel)
4. Effectieve rente		: 2,67% per jaar
5. Hoogte verleende krediet		: EUR 100.000,00 Aflossingsvrij
6. Economische looptijd		: 360 maanden
7. Aantal betalingen		: 360 maandelijkse betalingen
8. Bedrag jaarlijkse aflossingen		: Voor het bedrag van de jaarlijkse aflossing verwijzen wij u naar de illustratieve aflossingstabel.
9. Hoogt maandelijkse rente- en premiebetaling		
Aflossingswijze:	Aflossingsvrij	: EUR 217,50 rente per maand

Pagina 8

Algemene Bepalingen/Voorwaarden

Op deze offerte zijn van toepassing onze bijgevoegde Algemene Voorwaarden ABN AMRO N.V., de Algemene Bepalingen voor Hypotheekstelling (die betrekking hebben op de hypotheekakte) en onze Algemene Voorwaarden voor Woninghypotheken (die betrekking hebben op de hypothecaire geldlening).

U verklaart van de in de offerte genoemde voorwaarden kennis te hebben genomen en hiermee akkoord te gaan.

- 3.2. Consument heeft bij afsluiten van de geldlening de Algemene Voorwaarden en Bepalingen Woninghypotheken, versie september 2002 (hierna: de Voorwaarden 2002) ontvangen. In de Voorwaarden 2002 is – voor zover van belang – het volgende bepaald:

Geldleningen met variabele rente

(niet bij spaarhypotheek mogelijk)

Rente

Artikel 10

De Bank is te allen tijde bevoegd om het rentepercentage te wijzigen, indien de ontwikkelingen van de rente op de geld- en kapitaalmarkt haar daartoe aanleiding geeft. Het door de Schuldenaar te betalen bedrag zal alsdan worden herberekend onder handhaving van de looptijd.

- 3.3. In de Algemene Bepalingen voor Hypotheekstelling en de Algemene Voorwaarden voor Woninghypotheken art. nr. 10-1902-76 (februari 2005) (hierna: de Voorwaarden 2005) staat – voor zover relevant – het volgende vermeld:
Geldleningen met variabele rente gebaseerd op Euribor
Rente
Artikel 15
Op de geldlening is van toepassing het éénmaands Euribor-tarief dat wordt vastgesteld op de voorlaatste werkdag van de maand en geldt voor de volgende maand, vermeerderd met een opslag. Dit rentepercentage wordt afgerond op twee cijfers achter de komma. Het door de Schuldenaar te betalen bedrag zal bij elke rentewijziging worden herberekend onder handhaving van de looptijd. De Bank is bevoegd de opslag te wijzigen. Over die wijziging zal zij de Schuldenaar op voorhand schriftelijk informeren.
- 3.4. Het éénmaands Euribortarief wordt door Aangeslotene vermeerderd met een opslag. Op 1 februari 2009 heeft Aangeslotene de opslag op het Euribortarief verhoogd met 0,5%. Vanaf 1 juni 2012 heeft Aangeslotene de opslag verhoogd met 1%.

4. De vordering en grondslagen

- 4.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot:
- (i) het met terugwerkende kracht tot 1 februari 2009 ongedaan maken van de opslagverhoging van 0,5%;
  - (ii) het met terugwerkende kracht tot 1 juni 2012 ongedaan maken van de opslagverhoging van 1,0%; en
  - (iii) vergoeding van het te veel betaalde bedrag aan rente, welk bedrag Consument per datum van de klacht bij Commissie heeft begroot op € 2.833,33.
- 4.2. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene hem niet heeft geïnformeerd over de opbouw van het toepasselijke rentetarief. Aangeslotene heeft bij het afsluiten van de geldlening de Voorwaarden 2002 aan Consument verstrekt. In de Voorwaarden 2002 staat niet vermeld dat Aangeslotene de opslag kan wijzigen.
- 4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt, wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

5. Beoordeling

- 5.1. De Commissie dient te beoordelen of aan Aangeslotene in de tussen partijen bestaande contractuele verhouding de bevoegdheid toekwam tot verhoging van de opslag op het Euribortarief. Indien deze bevoegdheid aan Aangeslotene toekwam, dient vervolgens te worden beoordeeld of de toepassing daarvan, door verhoging van de opslag per 1 februari 2009 met 0,5% en per 1 juni 2012 met 1% naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.
- 5.2. In de Offerte is het op het leningdeel 2 van toepassing zijnde rentepercentage gesplitst in een basisrentepercentage en een opslag. De Commissie is van oordeel dat daardoor uit de Offerte voldoende duidelijk blijkt dat het door Consument te betalen rentepercentage voor leningdeel 2 bestaat uit een basisrentepercentage en een opslag.

- 5.3. Partijen verschillen van opvatting over de vraag of op de overeenkomst van geldlening de Voorwaarden 2002 of de Voorwaarden 2005 van toepassing zijn. Het antwoord op die vraag kan echter in het midden blijven, omdat de Commissie van oordeel is dat uit beide sets voorwaarden in voldoende mate blijkt dat Aangeslotene bevoegd was en is om het rentepercentage te wijzigen.
- 5.4. In artikel 10 van de Voorwaarden 2002 is (onder het kopje “*Geldlening met een variabele rente*”) bepaald dat Aangeslotene te allen tijde bevoegd is het rentepercentage te wijzigen, indien de ontwikkeling van de rente op de geld- en kapitaalmarkt haar daartoe aanleiding geeft. In artikel 15 van de Voorwaarden 2005 is (onder het kopje “*Geldleningen met variabele rente gebaseerd op Euribor*”) ook bepaald dat de rente bestaat uit het éénmaands Euribortarief vermeerderd met een opslag en dat Aangeslotene bevoegd is de opslag te wijzigen. Deze bepalingen brengen mee dat het door Consument verschuldigde bedrag aan rente is gebaseerd op een door Aangeslotene vast te stellen rentetarief en dat Aangeslotene de bevoegdheid toekomt om dit rentetarief te wijzigen. Een wijziging kan een verhoging of verlaging van het rentetarief inhouden. De voor Consument bestaande onzekerheid over de ontwikkeling van het rentetarief is inherent aan het gekozen renteregime. Hier tegenover staat de vrijheid van Consument om het leningdeel te allen tijde boetevrij af te lossen. De Commissie is van oordeel dat de wijzigingsbevoegdheid van Aangeslotene reeds in voldoende mate uit de Voorwaarden 2002 blijkt en dat Consument de inhoud en strekking hiervan had kunnen begrijpen. Voorts mocht van Consument worden verwacht dat hij, alvorens het aanbod van Aangeslotene te aanvaarden, ook kennis nam van de voorwaarden.
- 5.5. Voor zover Consument stelt dat er sprake zou zijn van een vaste opslag is de Commissie van oordeel dat bij Consument niet de gerechtvaardigde indruk kan zijn ontstaan dat deze opslag vast was en nimmer kon worden gewijzigd. In de Voorwaarden 2002 staat immers uitdrukkelijk dat Aangeslotene bevoegd is het rentetarief te wijzigen als de ontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt daartoe aanleiding geeft.
- 5.6. Het voorgaande brengt mee dat het op de geldlening van toepassing zijnde rentetarief bestaat uit het éénmaands Euribortarief en een door Aangeslotene vast te stellen opslag en dat Aangeslotene een wijzigingsbevoegdheid toekomt. Een wijziging kan een verhoging of verlaging van de opslag inhouden. Aangeslotene mag deze wijzigingsbevoegdheid ten aanzien van de opslag echter niet gebruiken op een wijze die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is (artikel 6:248 lid 2 Burgerlijk Wetboek). De vraag of Aangeslotene binnen deze grenzen is gebleven hangt af van alle omstandigheden van het geval. De Commissie merkt hierbij op dat zij bij de toetsing aan artikel 6:248 lid 2 Burgerlijk Wetboek de nodige terughoudendheid in acht dient te nemen.
- 5.7. Zowel tijdens de schriftelijke fase als ter zitting en ook in haar brief van 17 juni 2014 heeft Aangeslotene toegelicht waarom zij tot verhoging van de opslag is overgegaan. Aangeslotene zag zich – kort gezegd – door gewijzigde omstandigheden als gevolg van de onrust op de financiële markt genoodzaakt de opslag te verhogen. De Commissie is van oordeel dat Aangeslotene voldoende heeft uitgelegd waarom zij zich genoodzaakt zag de opslag te verhogen. De door Aangeslotene naar voren gebrachte argumenten komen de Commissie niet onjuist of onredelijk voor. Niet gebleken is dat andere marktpartijen onder deze marktomstandigheden een duidelijk andere gedragslijn volgden. De Commissie acht derhalve het verhogen van de opslag in de gegeven omstandigheden niet naar maatstaven

van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar. Aangeslotene heeft ter zitting verklaard de opslag te zullen verlagen als de situatie op de financiële markten dat toelaat.

- 5.8. Op grond van het voorgaande is de Commissie van oordeel dat Aangeslotene op grond van de tussen partijen gesloten overeenkomst van geldlening en de daarbij behorende Voorwaarden 2002 de bevoegdheid toekomt de opslag op het Euribortarief te wijzigen. Voorts acht de Commissie de doorgevoerde verhogingen van de opslag niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar. Al het voorgaande leidt ertoe dat de vordering van Consument wordt afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.
- 5.9. De Commissie beslist tevens dat het belang van het onderhavige geschil rechtvaardigt dat op grond van artikel 43.1 van het Reglement van de Commissie en artikel 5.6 van het Reglement van de Commissie van Beroep zowel voor Consument als Aangeslotene beroep open staat tegen de hierboven verwoorde beslissing van de Commissie ongeacht of wordt voldaan aan de vereisten van artikel 5 leden 1 en 3 van het Reglement van de Commissie van Beroep.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor [kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan](https://www.kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan).